

EDELÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZAT

35/2003. (XII. 15.) számú

RENDELETE

Az építészeti értékek és örökség védelméről

/módosítással egységes szerkezetben/

Edelény város Önkormányzatának Képviselő-testülete a helyi önkormányzatokról szóló többször módosított 1990. évi LXV. törvény 8. §. (1) bekezdése, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló többször módosított 1997. évi LXXVIII. törvény, továbbá a Műemlékvédelemről szóló 1997. évi LIV. törvény 30 §-ában biztosított jogkörében, valamint a kulturális örökség védelméről szóló 2001. LXIV. törvény, illetve az építészeti örökség helyi védelmének szakmai szabályairól szóló 66/1999. (VIII.13.) FVM rendelet a védelem országos rendelkezéseinek megtartása mellett a település és a táj kapcsolatának, a település sajátos arculatának, karaktert teremtő értékeinek megóvása, a kultúrtörténeti, régészeti, történeti, városépítészeti és építészeti értékek helyi védelme érdekében a következő rendeletet alkotja:

A helyi védelem tárgyai

1. §.

A helyi védelem – az 1., 2., 3., 4. és 5. számú mellékletekben is felsorolt – következő területekre terjed ki:

- 1.) Jelentős településképi területek
- 2.) Védendő látvány pontokra (panoráma pontok). A szabályozási tervlapon jelölt pontokról, vagy útvonalakról feltáruuló látvány, vagy település sziluett a település látványának értékes része, megőrzéséről gondoskodni kell.
- 3.) A helyi régészeti, történeti jelentőségű területekre. A régészeti védelemről a többszörösen módosított 1963. évi 9. törvényerejű rendelet 18.§ (2) bekezdése intézkedik. Eddig nem ismert és nem nyilvántartott területekre vonatkozóan az 1997. évi CXL. törvény 35 §-ában foglaltakat kell figyelembe venni és betartani.
- 4.) A helyi településszerkezeti jelentőségű területek. (E területek a település, illetve a településhez csatolt önálló településrészek történelmük során folyamatosan kialakult területei. A jellemző út és utcaszerkezet, azokat határoló beépítési vonalak, a telekszerkezet, telkek beépítésének módja és mértéke értéket képvisel.)
- 5.) A karakteradó épületek és csoportos előfordulások területeire, valamint a karakteres utcaképekre. Az értékes utcaképek általában a helyi településszerkezeti védelem alatt álló területek egységes beépítéséből és a karakteradó épületek csoportos előfordulásából adódnak. Történeti üzenetet, esztétikai és hangulati értéket képviselnek.
- 6.) Az egyedi helyi védettségű épületekre. Azok az épületek tartoznak ide, amelyek kifejezik a település egyedi kultúráját, hagyományait, de esztétikai értéküket az országos védelem nem indokolja.
- 7.) Helyi védettségű közterületekre (burkolat, szobrok, parkok, világító terek, zöldterületek, utcai fasorok). A település sajátos hangulatú közterei, értékes zöldfelületei és természeti értékei, valamint jellegzetes utcai fasorok, a megőrzendő városképek, látványok meghatározó elemei.

A helyi védelem személyi hatálya

2. §.

A rendelet személyi hatálya a helyi védelem alá vont területek az építészeti értékek tulajdonosaira és kezelőire (üzemelőire, bérlőire, használóra) terjed ki.

3. §

- 1.) A helyi településszerkezeti védettségű területen szigorúan védendő:
  - a szabályozási vonal (utcahálózat)
  - a beépítés módja
  - a telekszerkezet jellege
  - a teleknagyság
  - a telek rendszere
  - a telkek beépítettsége
- 2.) A védendő látványok és a látványban megjelenő új építmény esztétikai minőségének biztosítása érdekében az építési hatóság az építési engedélyezési tervhez látványterv készítését írhatja elő.
- 3.) A helyi régészeti jelentőségű területek védelme érdekében az építést megelőzően kötelező a feltárás. A régészeti örökség védelmére vonatkozóan a „Kulturális örökség védelméről” szóló 2001. évi LXIV. Tv. (Kötv) vonatkozó paragrafusai szerint kell eljárni. A földmunkával járó fejlesztésekkel, beruházásokkal a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal által nyilvántartott régészeti lelőhelyeket el kell kerülni, ilyen területen bolygatásra – e terv vonatkozásában építési engedélyköteles tevékenységre – csak máshol meg nem valósítható beruházások esetében és csak megelőző régészeti feltárás nyomán kerülhet sor. Az építés alatt építési és mélyépítési megfigyelést kell végezni leletmentés, esetleg építési módosítás céljából.
- 4.) A helyi városszerkezeti jelentőségű területeken megőrzendők:
  - a.) az utcák és közök rendszere.
  - b.) megőrzendő a telekszerkezet, a telkek tovább nem oszthatók, illetve összevonással a jellemzőtől eltérő telkek, tömbtelkek nem alakítható ki.
- 5.) Karakteradó épületek és csoportos előfordulások területein, valamint a karakteres utcaképek esetében:
  - a.) Az egyes épületek utcai traktusát csak igen indokolt esetben szabad elbontani. Homlokzatát felújítani, átalakítani csak a teljes épülethomlokzatra kiterjedően és annak eredeti formavilágának megfelelően szabad. A tetőtér – utólagos hasznosítás esetén – az utca felé csak illeszkedően nyitható meg.
  - b.) A földszinten portál kialakítás, átalakítás csak az épület teljes földszintjére kiterjedő, egységes megformálással engedélyezhető.
  - c.) Cégér, cégtábla csak az épület architektúrájához, formavilágához illeszkedő módon és igényes kivitelben helyezhető el és engedélyköteles.
  - d.) A közmű csatlakozás, vezetékek, vonalas létesítmények, reklámhordozók megjelenését kerülni kell. Ha ez nem lehetséges, akkor csak az épület és utca architektúrájának sérelme nélkül, minőségi és esztétikus kivitelben és megjelenéssel létesíthetők.
  - e.) Az épületek az építési övezet előírásának megengedte mértékig bővíthetők.

6.) Utcaképi védelem

Az utcaképi védelem a jelölt utcaszakaszok épületeinek beépítési módját, az épületek építészeti arculatának, tömegének, jellemző paramétereinek megőrzését jelenti. A védett utcaszakaszon lévő, a védett értékeket hordozó épület lebontása csak az önkormányzati képviselő testület hozzájárulásával engedélyezhető.

7.) Hagyományörző építészeti karaktervédelem

A hagyományörző építészeti karaktervédelem a beépítés hagyományos jellegzetességeit viszonylag egységesen megőrző településrészek, utcák hangulatának, építészeti értékeinek megőrzése, valamint - folyamatos átépítések során megvalósítható - még egységesebb, összefüggő utcaképi megjelenés, illetve a Bódva-folyó felőli látványvédelem megvalósulása érdekében kerül bevezetésre. A védett területen az épületek csak oldalhatáron állóan, előkert nélkül helyezhetők el. Az épületek meghatározó építészeti jellegzetességeit a helyi védelem alatt álló épületeket alapul véve kell meghatározni. A tetőtéri beépítéskor szükséges ablakokat csak tetősíkból szabad elhelyezni.

8.) Építészeti karaktervédelem

Annak érdekében, hogy az értékes épületek, utcarészek lehetőség szerint egy folyamatában is „átélhető”, megismerhető egységet alkossanak, a helyi védettségű épületeket is tartalmazó, de teljes építészeti értékét tekintve kevésbé értékes néhány utcában építészeti karaktervédelem kerül bevezetésre.

A védett területen az épületek többnyire oldalhatáron állóan helyezhetők el. Az épületek meghatározó építészeti jellegzetességeit a helyi védelem alatt álló épületeket alapul véve kell meghatározni.

9.) Az helyi védettségű épületrész védelmében

- a.) Az épület vagy épületrész csak indokolt, a gazdaságossági indokokat is meghaladó, megalapozott esetben bontható el.
- b.) Az épület bontási kérelmének elbírálásánál a hatóság a döntés megalapozására szakértőket vonhat be. Ez az eljárás rendjét nem változtatja meg. Az épületek bontása esetén felmérési tervet és fotódokumentációt kell készíteni és azt archiválni kell.
- c.) Az épületeken végzett bármely építési tevékenység csak települési főépítész bevonásával történhet
- d.) Homlokzat felújítás, átalakítás, portál ki, vagy átalakítás csak a teljes épülethomlokzat figyelembevételével történhet.
- e.) Felújítás, átalakítás esetén az építési hatóság az önkormányzat költségére értékelemző, állapotörögztítő tanulmány készítését írhatja elő. E kötelezettséget a tulajdonos a felújítást, átalakítást megelőzően, de legkésőbb 3 hónapon belül köteles végrehajtani.
- f.) A védett épületek, épületrészek szerkezeti, homlokzati részletei, tartozékai megőrzendők, hiány esetén pótlandók.

10.) A helyi védettségű köztereken, zöldterületeken felszín feletti és alatti épületek létesítése nem engedélyezhető. A terek átalakítását, fejlesztését csak kertépítési tervekkel megalapozott építési engedély szerint szabad végezni.

A helyi védelem tárgyainak nyilvántartása

4. §

- 1.) A helyi védelem alá helyezést, vagy annak megszüntetését minden jogi, vagy természetes személy kezdeményezheti. Ennek során:
  - a.) a kezdeményezést indokolni kell, mely indoklás fényképes és leíró részből áll,
  - b.) a kezdeményezést nyilvánosságra kell hozni és az érintett tulajdonost (tulajdonosokat) a kezdeményezésről külön értesíteni kell,
  - c.) a kezdeményezéstől a testületi döntésig terjedő időszakban az építményt védettnek kell tekinteni, és átmeneti szabályozásként a helyi védelemre vonatkozó előírásokat kell alkalmazni.
- 2.) A védelemről, vagy annak megszüntetéséről szóló döntés az önkormányzat testületi joga.
- 3.) A helyi védettségű értékekről katasztert kell vezetni, amelynek alátámasztó anyagát fényképes és leíró törzslapok képezik. A katasztert évente felül kell vizsgálni és annak alapján a jelen rendelet mellékleteit szükség szerint módosítani kell.
- 4.) Védett, működő temetőben fel kell mérni és a temető kataszteren fel kell tüntetni a védett sírokat, sírjeleket, illetve a védett növényzetet. Új sírhelyek kijelölése, illetve rátemetés csak a védett sírok, illetve védett növényzet megtartása és megóvása mellett engedélyezhető.

5. §

Záró rendelkezések

- 1.) A helyi védelem alá eső épületek felújításához, jó karbantartásának biztosításához a tulajdonos kérheti az önkormányzat támogatását.
- 2.) ¹
- 3.) Ez a rendelet 2004. január 1. napján lép hatályba. Az építészeti és természeti értékek helyi védelméről szóló 20/1992. (XI.26.) számú rendeletét, melyet 13/2000. (III.24.) számú rendelettel módosított hatályon kívül helyezi.

Méhész Katalin sk.
aljegyző

Molnár Oszkár sk.
polgármester

Záradék:

A 23/2009.(XII.18.) számú módosító rendelet 2009. december 18.-án kihirdetésre került. A rendelet hatályba lépésének napja: 2009. december 18.

A 15/2012.(IV.26.) módosító önkormányzati rendelet 2012. április 26.-án kihirdetésre került. A rendelet hatályba lépésének napja: 2012. május 1.

A 9/2014.(IV.23.) módosító önkormányzati rendelet 2014. április 23.-án kihirdetésre került. A rendelet hatályba lépésének napja: 2014. május 3.

Edelény, 2014. április 23.

Vártás József
jegyző

---

¹ Hatályon kívül helyezi a 15/2012.(IV.26.) önkormányzati rendelet 7.§ 21. pontja, hatályos 2012. május 1-től.

A helyi értékvédelem alatt álló területek, épületek, épületrészek listája**1) Műemléki védettség alatt álló épületek****Református templom**

M Edelény, István király u. 47. sz. Hrsz 80.

L'Hullier-Coburg kastély

M Edelény, Borsodi u. 7. sz. Hrsz 45,48,51

Sírkápolna

M Edelény, Borsodi u. 7. sz. Hrsz 45.

Borsodi református templom

M Edelény-Borsod, Borsodi vezér u. 133. Hrsz. 565

Népi lakóház

M Edelény-Borsod, Borsodi u. 155. Hrsz. 1504

2) Műemléki védelemre javasolt épületek**Római katolikus templom**

M Edelény, Antal György u. Hrsz 858.

3) Helyi védelemre javasolt épületek, épületrészek, szobrok, területek**a) Középületek, lakóházak****Görög katolikus templom**

Tervező: Török Ferenc, készült: 1983.

Újtemplom u. 2-4. sz. Hrsz 1139/59

2

Turay István volt lakóháza

István király útja. 61. Hrsz 70.

Turay-féle lakóház

Pást u. 8. Hrsz 175/1

A Váradi család lakóháza

Császtai u. 31. Hrsz. 87/2

M. Takács Lajos lakóháza

Borsodi u. 168. Hrsz. 1481/1, 1481/2

---

² Hatályon kívül helyezett szövegrész a 9/2014.(IV.23.) önkormányzati rendelet 1. §-a alapján, hatályos 2014. május 3. napjától.

Berzi Tibor lakóháza
Bors vezér útja 4. sz.

Németh Lajos volt lakóháza
Árpád u. 21. sz.

b) Gazdasági épületek

Volt Coburg hercegi erdészeti központ
Miklós Gyula út 4. Hrsz. 1731/1

Magtár, volt cukorgyári épület
József Attila u. Hrsz. 1724

c) Épületek, részletek

Családsegítő központ épületének homlokzata
István király u. 60. Hrsz. 172.

Miklós-Gömöry kastély belső magja
Szociális Öregotthon
Árpád u. 29. Hrsz 2210/3.

Volt Kisegítő Iskolaépületének homlokzata
Antal György út 3. sz.

³Uradalmi pince és a borház megmaradt kőfalszerkezete
Zártkert, Hrsz: 5377 (Császsza)

d) Védendő utcaképek

Bors vezér útja
Borsodi út vége 155-159. sz.

e) Régészeti leletek

Óskori várak:
Edelény-Borsod-Derékegyháza
Edelény-Ludmilla-dűlő

Középkori és újkori erődítmények:
Edelény-Borsod vára

Elpusztult településnyomok Edelény határában

Régészetileg feltárt és bemutatásra kiépített területek:
A borsodi földvár

---

³ Beiktatta a 23/2009.(XII.18.) számú rendelet 1.§-a, hatályos 2009. december 18. napjától.

Műemléki környezet a Borsodi földvár körül

Helyrajzi szám	Megnevezés
1437	földvár területe
1438	földvár területe
1510	földvár területe
1450	földvár területe
1451	földvár területe
1454	földvár területe
1501	út
1502	lakóterület és intézmény
1503	lakóterület és intézmény
1503/2	lakóterület és intézmény
1503/3	lakóterület és intézmény
1504	lakóterület és intézmény
1505	lakóterület és intézmény
1506	lakóterület és intézmény
1507/1	lakóterület és intézmény
1507/2	lakóterület és intézmény
1508	lakóterület és intézmény
1509	út
1544	lakóterület és intézmény
1546	lakóterület és intézmény
1549	lakóterület és intézmény
1550	lakóterület és intézmény
1551	lakóterület és intézmény
1554	lakóterület és intézmény
1555	lakóterület és intézmény
1556	lakóterület és intézmény
1557	lakóterület és intézmény
1558	lakóterület és intézmény
1560	lakóterület és intézmény
1561	lakóterület és intézmény
1562	lakóterület és intézmény
1563	lakóterület és intézmény
1564	lakóterület és intézmény
1565	lakóterület és intézmény
1566	lakóterület és intézmény
1567	út
1568/1	lakóterület és intézmény
1568/2	lakóterület és intézmény
1569	lakóterület és intézmény
1570	lakóterület és intézmény
1571	lakóterület és intézmény
1572/1	lakóterület és intézmény
1572/2	lakóterület és intézmény
1573	lakóterület

1574	lakóterület
1575	lakóterület
1576	lakóterület
1577/1	lakóterület
1577/2	lakóterület
1578	lakóterület
1579	lakóterület
1580	lakóterület
1581	lakóterület

Műemléki környezet a református templom körül**Helyrajzi szám****Megnevezés**

80

református templom

51

patak

78

lakóterület és intézmény

82/1

lakóterület és intézmény

152

lakóterület és intézmény

153

lakóterület és intézmény

4. sz. melléklet:

Műemléki környezet a L'Huillier-Coburg - kastély védett területe körül

Helyrajzi szám	Megnevezés
44	
45	
48	
0350	kastély
1136	
1193/4	lakóterület és intézmény
1193/1	iskola
1193/4	iskola
1192	lakóterület és intézmény
1193/3	lakóterület és intézmény
1192	lakóterület és intézmény
1191	lakóterület és intézmény
1190	út
1188/7	gyógyszertár
1187	lakóterület és intézmény
1186	lakóterület és intézmény
1185	kereskedelmi
1204	kereskedelmi
1203	
1202	
1201	
1200	kereskedelmi
670	út
10/2	malom árok
1500/2	út
1726	lakóterület és intézmény
1725	lakóterület és intézmény
1724	lakóterület és intézmény
1731/17	
1731/7	lakóterület és intézmény
1727	lakóterület és intézmény
1728	lakóterület és intézmény
1731/16	lakóterület és intézmény
1731/15	lakóterület és intézmény
1729	lakóterület és intézmény
1710/1	lakóterület és intézmény
1730/2	lakóterület és intézmény
1731/13	lakóterület és intézmény
1731/12	lakóterület és intézmény
1732	rendőrség
1733/1	lakóterület és intézmény
2237/2	út
1798	lakóterület és intézmény
1799/1	lakóterület és intézmény

1799/2	lakóterület és intézmény
1800	lakóterület és intézmény
1801	lakóterület és intézmény
1/122	telek
1/75	lakóterület és intézmény
1/77	lakóterület és intézmény
1/121	óvoda
10106	lakóterület és intézmény
1/105	lakóterület és intézmény
1/104	lakóterület és intézmény
1/103	lakóterület és intézmény
1/102	lakóterület és intézmény
1/101	lakóterület és intézmény
1/100	lakóterület és intézmény
1/99	lakóterület és intézmény
1/74	zöld terület
10/1	árok
1/69	út
1/65	út
1/82	lakóterület és intézmény
1/83	lakóterület és intézmény
1/8	lakóterület és intézmény
1/7	lakóterület és intézmény
1/4	lakóterület és intézmény
111	lakóterület és intézmény
112	lakóterület és intézmény
113	lakóterület és intézmény
1/74	zöld terület
43/1	gazdasági épület és udvara
51	patak
52	út
53	lakóterület és intézmény
54	lakóterület és intézmény
55	lakóterület és intézmény
56/1	lakóterület és intézmény
58	lakóterület és intézmény
59	lakóterület és intézmény
60	lakóterület és intézmény
61	lakóterület és intézmény
62	lakóterület és intézmény
63	zöld terület
64	zöld terület
65	zöld terület
66	lakóterület és intézmény
67	lakóterület és intézmény
68	lakóterület és intézmény
69	lakóterület és intézmény
70	lakóterület és intézmény
72	lakóterület és intézmény
73	lakóterület és intézmény

74	lakóterület és intézmény
75	lakóterület és intézmény
76/1	lakóterület és intézmény
76/2	lakóterület és intézmény
77	zöld terület
78	lakóterület és intézmény
78/1	zöld terület
80	templom
82/1	lakóterület és intézmény
82/2	lakóterület és intézmény
83	lakóterület és intézmény
84	lakóterület és intézmény
85	lakóterület és intézmény
86	lakóterület és intézmény
87	lakóterület és intézmény
88	lakóterület és intézmény
91	lakóterület és intézmény
92	lakóterület és intézmény
95	lakóterület és intézmény
96	lakóterület és intézmény
97	lakóterület és intézmény
98	lakóterület és intézmény
99	lakóterület és intézmény
100	lakóterület és intézmény
101	lakóterület és intézmény
102	lakóterület és intézmény
103	lakóterület és intézmény
104	lakóterület és intézmény
105/1	lakóterület és intézmény
105/2	lakóterület és intézmény
106	lakóterület és intézmény
107	lakóterület és intézmény
108	erdő

5. sz. melléklet:

A vonatkozó irat által érintett területen található régészeti lelőhelyek jegyzéke¹

Megnevezés ²	Nyilvántartási szám ³	Jelleg ⁴	Korhatározás ⁵	A lh. Ismert állapota ⁶	Hivatkozás ⁷	Javaslat a lelőhely kezelésére ⁸
Borsodi földvár	20	Földvár, temető, település, éremlelet	Honfoglalás kor Árpád-kor Kora Árpád-kor 14-15. Sz.		HOM Rég.Ad. 1898-87:	2001. évi LXIV. törvény rendelkezései értelmében a földmunkákkal járó beruházásokkal a nyilvántartott régészeti lelőhelyeket lehetőség szerint el kell kerülni.
Borsod-Derékegyháza	21	Település Sírok, szórvány	Neolitikum Meghatározatlan honfoglaláskor		HOM Rég.Ad.: 880- 1972.	
Új temető	4	Temető	kelta		HOM Rég.Ad.: 2404-95	
Napsugár u. 21.	8	Temető	Késő bronzkor		HOM Rég.A.: 860-72.	
Ludmilla dűlő	9	Földvár, település	Középső bronzkor		HOM Rég.Ad.: 1639-82	
Borsodi határ- Gátrajáró	11	Szórvány- kerámia	neolitikum		HOM Rég.Ad.: 2169-91.	
Kakaskő	12	erődítés	Nem meghatározott		HOM Rég.A.d. 2169-91	
Mederőrtelepő (Vízügyi Ig.)	13	Település, kemence, állat- csontok	Kora középkor		HOM Rég.Ad.: 1270-76	
L'Hullier kastély	17	Kastély	újkor		HOM Rég.Ad.: 1825-85.	